

Sárbogárd Város Polgármestere
7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.

Előterjesztés
Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestületének
2019. április 12-i ülésére

Tárgy: Sárbogárd Város Önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programjának (2019-2024) elfogadása

Tisztelt Képviselőtestület!

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program (a továbbiakban: HEP) elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat öt évente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjen, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt Szociálpolitikai Kerekasztal képviselőit.

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők.

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el.

A HEP kötelező tartalmi eleme a helyzetelemzéssel feltárt problémák megoldásához kapcsolódó részletes intézkedési terv elkészítése.

Sárbogárd Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2013-2018) -, mely a hivatkozott jogszabályok alapján készült és kétévente a szükséges felülvizsgálatot a T. Képviselő – testület elvégezte - lejárt, utolsó felülvizsgálata 2017. decemberében megtörtént, új program megalkotása vált szükségessé.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előterjesztéshez elkészítettük az új, helyzetelemzésen és friss statisztikai adatokon alapuló HEP-et, melyet tárgyalt a Szociálpolitikai Kerekasztal a 2019. április 10-i ülésén. A HEP - et honlapunkon megtekinthetik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat szíveskedjen megvitatni és a helyi esélyegyenlőségi programot fogadja el, hogy a további szükséges intézkedéseket a programmal kapcsolatosan el tudjuk végezni.

Határozati javaslat

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elkészített Sárbogárd Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2019-2024) megtárgyalta, az abban foglaltakat megvalósításra alkalmasnak tartja és elfogadja.

Utasítja a polgármestert, hogy az elfogadott Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságához és közzétételéhez szükséges intézkedéseket tegye meg.

Határidő: azonnal,
Felelős: polgármester

Sárbogárd, 2019. március 29.

(: dr. Sükösd Tamás :)
polgármester

Sárbogárd Város

Helyi Esélyegyenlőségi Programja

2019 - 2024

Mottó:

„...Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jószágára, gondoskodására szorulunk. Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregsünk, megint mások gondoskodására és jószágára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal? ”

(Tendzin Gjacó: Törődni másokkal)

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3.
Bevezető... ..	4.
I. fejezet helyzetelemzés.....	7.
A város vonzáskörzetének bemutatása.....	7.
Demográfia.....	11.
Lakáshelyzet.....	14.
II. fejezet célcsoportok.....	16.
Mélyszegénységben élők, romák.....	16.
Gyermekek helyzete.....	23.
Nők helyzete.....	26.
Idősek helyzete.....	28.
Fogyatékkal élők helyzete.....	35.
II. /A Az esélyegyenlőség biztosításának eszközei.....	36.
II. /B. Esélyegyenlőségi Terv.....	39.
III. fejezet intézkedési terv.....	43
Általános célok.....	43
Intézkedési Terv táblázat.....	46

I.

Bevezető

1. Az esélyegyenlőség helye a közösségi politikák között – történeti áttekintés

Az egyenlő esélyek biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika-változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel. A közösségi munkajog és a munkahelyi egészség- és biztonságvédelem mellett a közösségi szociális jog azon területe, ahol a tagállamok szabályozásának harmonizációjára került sor.

Az egyenlő esélyek politikája szempontjából a Közösség története három, erősen különböző időszakra bontható:

- 1957-1975 között a Közösség kizárólag az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének biztosítására törekedett, kevés sikerrel.
- Ezt követően, a 80-as évek végéig fokozatosan a közösségi szociálpolitika legkidolgozottabb és legsikeresebb területévé vált az egyenlő bánásmód tagállami szabályainak harmonizálása, amely újabb és újabb területeken érezteti hatását.
- A 80-as évek végétől napjainkig egyre markánsabban megjelenő esélyegyenlőségi koncepció túllép az egyenlő bánásmód garantálásán, és pozitív programokkal, valamint a pozitív diszkriminációval igyekszik valódi esélyegyenlőséget biztosítani.

Az Európai Bizottság 2004. májusában tette közzé az „Esélyegyenlőség és diszkriminációmentesség a kibővített Európai Unióban” című Zöld Könyvet, amelyben konzultációra hívta az érintett szervezeteket, szereplőket. Ezek a konzultációk megerősítették azt az álláspontot, amely szerint kiemelkedően fontos mind az esélyegyenlőség, mind a diszkrimináció elleni küzdelem terén megvalósuló közösségi akciók kezdeményezése, beleértve az Európai Unió antidiszkriminációs jogalkotásának maximalizálását.

A diszkrimináció elleni fellépéssel és az esélyegyenlőséggel kapcsolatos törekvéseket –a mindenki számára irányadó Esélyegyenlőségi Keretstratégia foglalta magába. Ennek a nyomdokaiba lépett a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó egységes szerkezetbe foglalt, egy közösségi akcióprogramként megfogalmazott Progress Közösségi Program.

2. Az esélyegyenlőség jogszabályi háttere

A Magyar Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándéktól vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, megalkotta a 2003. évi CXXV. törvényt az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése és az esélyegyenlőség előmozdítása, mint szabályozási tárgy nem előzmény nélküli a magyar jogban.

A törvény megalkotásáig azonban az addig hatályos jogszabályok nélkülözték az egységes fogalomhasználatot, és a jogalkotó nem biztosított megfelelő eszközöket a jogsértésekkel szembeni fellépéséhez sem.

Ezért volt szükség egy olyan általános antidiszkriminációs törvény megalkotására, amely egyrészt a már meglévő szabályokat összhangba hozza egymással, másrészt kitölti azokat a jogi hézagokat, amelyek a szabályozásban mutatkoztak, harmadrészt pedig megfelelő eljárási rendelkezéseket biztosít a jogsértések kezelésére, az azokkal szembeni hatékony fellépéshez.

Az egyenlő bánásmód követelménye a kötelezettektől azt kívánja meg, hogy tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást, vagy jogellenes elkülönítést eredményez. Alapvetően tehát az egyenlő bánásmód követelménye az egyik oldalon negatív kötelezettséget jelent, mert a kötelezettek nem sérthetik meg mások emberi méltóságát, a jogosultak vonatkozásában ugyanakkor ez azt eredményezi, hogy mindenkinek jogosultságként kikényszeríthető igénye van arra, hogy őt egyenlő méltóságú személyként kezeljék.

Ennek megfelelően az államnak az egyenlő bánásmód követelménye tekintetében a jogsérelmet elszenvedők számára elsősorban a jogsérelmekkel szembeni fellépés eszközrendszerét kell biztosítania.

Az eleve hátrányos helyzetben lévő személyek formálisan egyenlőként való kezelése ugyanakkor a hátrányos helyzet konzerválásával járna. Ahhoz, hogy a hátrányos helyzetben lévő személyek ezt a hátrányukat ledolgozhassák, nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen. E pozitív intézkedések megtételére elsősorban az állam köteles, a tulajdon szociális kötöttsége azonban emellett- a tulajdonjog közjogi védelmének keretein belül- igazolhatja, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében bizonyos kötelezettségeket az állam magánfelek számára is előírjon. Az egyenlő bánásmód követelményével szemben azonban az esélyegyenlőség előmozdítását szolgáló intézkedésekre jogosultságként kikényszeríthető igénye senkinek sincsen.

A két szabályozási terület egy törvényben való elhelyezését- azon túl, hogy mindkét terület személyek közötti egyenlőség egy-egy vetülete- az indokolta, hogy az esélyegyenlőség előmozdítását szolgáló intézkedések formálisan az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelentik, mivel egyes személyeket a többi személyhez képest előnyösebb helyzetbe hoznak. A törvény tekintettel van arra, hogy az önrendelkezési jog, a személyhez fűződő jogok, és a magánszféra sérthetlenségéhez való jog szűk körben alkotmányosan igazolható módon korlátozhatja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését. A törvény az egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatban arra törekszik, hogy a jogrendszer egésze tekintetében, általános jelleggel határozza meg az egyenlő bánásmód jogosultjait, kötelezettjeit, valamint az egyenlő bánásmód követelményének tartalmát.

A törvény emellett biztosítja azt is, hogy a jogsérelmet szenvedett személyek minden esetben megfelelő közigazgatási jogi eljárás igénybevételével léphessenek fel a jogsértőkkel szemben. A törvény az egyenlő bánásmód követelményének ágazati specifikus kérdéseire is kitér, ennek megfelelően egyaránt foglalkozik a foglalkoztatásban, a szociális biztonság és az egészségügy területén, az oktatásban vagy a lakhatási ügyekben, illetve az áruk forgalma és a szolgáltatások

igénybevétele során megjelenő hátrányos megkülönböztetéssel. A törvény az esélyegyenlőséggel kapcsolatban keretszabályozás kialakítására tesz kísérletet.

Az előzőekben kifejtettek szerint az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban nem normatív szabályozás megalkotása által, hanem konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el, az a feladata, hogy olyan keretet biztosítson ezen állami intézkedéseknek, amelyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

3. Helyi Esélyegyenlőségi Program

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a kötelezi az önkormányzatokat arra, hogy a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi programot (HEP) fogadjanak el.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § -ának előírása alapján. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra. Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjen, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el.

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó.

A települési esélyegyenlőségi programot öt évre kell tervezni. Időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

I.

Sárbogárd Város Esélyegyenlőségi Programja

Helyzetelemzés

1. A település kialakulása és bemutatása

Sárbogárd Fejér megye déli részén, a Mezőföld közepén helyezkedik el. A megye kisvárosai között a legnagyobb kiterjedésű település, 18. 934 ha teljes területtel. Sárbogárd több, egymástól kisebb-nagyobb távolságra fekvő település egyesülésével jött létre a XIX. században. Több történelmi múltú településből alakult, köztük Bogárd, Tinód, Töbörzsök, Szentmiklós, Lók. Sárbogárd település Sárszentmiklóssal majd Pusztægressel történt egyesülése után 1984-ben nyerte el a városi jogú nagyközség rangot, elismerve ezzel a megye déli részének gazdasági és kulturális életében betöltött központi szerepét. Városi rangját 1986. január 1-jével nyerte el.

A település szerkezete azonban ma sem mutat térben összefüggő városi szövetet, az ún. „városrészek” szervesülése napjainkig nem történt meg, illetve a szervesülés nem egyenletes. Sárbogárd úti falu jellege megmaradt: a város-területi szempontból-központi részéhez (Sárbogárd városrészhez) legszorosabban Sárszentmiklós, illetve Töbörzsök területe kapcsolódik, elnyújtott, hosszú településszerkezetet eredményezve. Ettől a hosszú szerkezeti testtől elkülönülve, falusias településjellegüket megőrizve állnak azok a lakó-és lakott területek, melyek közigazgatásilag hozzátartoznak ugyan Sárbogárd városhoz, így a város részét képezik, de területileg mai napig nem nőttek össze a központtal, attól távol helyezkednek el. A lakosság külső városrészekként nevezi őket. Ezek a településrészek: Rétszilás, Kislók, Sárhatvan, Pusztægres. A fent említett településegységet számos szórtan elhelyezkedő lakott külterület övezi.

Sárhatvan, Pusztægres a Sárvíztől nyugatra fekszenek. Rétszilás a sárszentmiklói városrésztől délre, míg Kislók a városközponttól északkeletre található.

Közigazgatási értelemben városrészeknek tekinthető: Sárbogárd városrész, Sárszentmiklós, Alsótöbörzsök, Kislók, Sárhatvan, Rétszilás, Pusztægres.

Az egyik legtagoltabb település, hiszen az urbanizációban, a nagy közigazgatási terület kialakításában jelentős szerepet játszottak a különböző területszervezési eljárások. A város centrális szerepe, a korábbi területi igazgatási felosztástól a mai napig fennáll, kistérségi központ, a területfejlesztés legkisebb területi egysége.

Kedvező földrajzi fekvése következtében minden irányba jó vasúti, illetve közúti tömegközlekedési kapcsolatokkal rendelkezik. Fő közúti kapcsolatát a 63-as számú főút adja, amely áthalad a város tengelyén. Ezen az úton közelíthetjük meg legkönnyebben. Az Intercity járatok megállóhelye Sárbogárd, ehhez Tolna megye irányából InterRégió csatlakozás is biztosított, a vasúti fejlesztések sora érintette a város a 2018-ig terjedő időszakban.

A települést legelevenebb városkapcsolata Székesfehérvárhoz, a megyeszékhelyhez köti, mely közigazgatási funkciókat biztosít számára.

Szerepköre ezen kívül is sokrétű: adminisztratív, kereskedelmi, szolgáltató központ. Rendelkezik a kisvárosoknak megfelelő városi funkciók többségével, azonban gazdasági, foglalkoztatási, kulturális, közművelődési és oktatási funkciói hiányosak. A város gazdasági potenciálja nem elegendő ahhoz, hogy gazdasági értelemben élénkíteni tudná kistérségi környezetét.

Sárbogárd fejlett közigazgatási intézményhálózattal rendelkezik. Sárbogárd Járási Hivatal 2014 óta területi szintű államigazgatási szolgáltatásokat biztosít.

A NAV Fejér Megyei igazgatósága heti rendszerességgel ügyfélfogadást tart. Sárbogárdon működik Városi Rendőrkapitányság, amelynek munkáját a Sárbogárdi Járási Ügyészség felügyeli, irányítja. A kilencvenes évektől ismét funkcionál a Sárbogárdi Járásbíróság.

Az egészségügyi ellátást az alapellátáson túl a 2010/11-ben korszerűsített és felújított, 2011. szeptember 01-től ismét működő - Fejér Megyei Szent György Kórház által fenntartott - Sárbogárdi Kossuth Zsuzsanna Rendelőintézet is erősíti, továbbá Mentőállomás is található a városban.

Az új HEP tervezési ciklus alatt várható az új Sárbogárdi Mentőállomás és az új Sárbogárdi Városi Rendőrkapitányság épületeinek felépítése és átadása.

Az új központi posta épület alapkövetelményére 2004 nyarán sor került, amely 2005 tavaszán átadásra is kerül, mint a megye egyik legkorszerűbb postahivatala.

A település kereskedelmi-vendéglátóipari ellátottsága kielégítő, a cukrászdától, az éttermekig, a vegyesbolttól a háztartási üzletig, a gépjármű-kereskedéstől, a MOL, illetve OMV-benzinkútig minden megtalálható. Nagykereskedelmi üzletláncok közül a Penny Market, a LIDL Áruház, TESCO Áruház már jelen van a városban.

A városban 2005 elejére, a külső - csatolt - településrészek kivételével, teljes körűen kiépítették a kommunális és ipari infrastruktúra hálózatát.

Sárbogárd a Mezőföld szívében fekszik, kiváló termőföldjein jelentős hagyományai alakultak ki a növénytermesztés kultúrájának. Az ipari ágazat egyik legjelentősebb helyi lakosokat foglalkoztató cége a Szegletkő'91 Kft. Ugyanakkor a vállalkozások zöme inkább a kereskedelemben, a szolgáltatási szektorban, és a mezőgazdaságban működik.

A város fenntartásából a közoktatás integrációja következtében a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Dunaújvárosi Tankerülete működtetésébe kerültek az általános iskolák, valamint a Petőfi Sándor Gimnázium és Fejér Megyei Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény.

A Pedagógiai Szakszolgálat megyei fenntartásban működik.

A Sárbogárdi Zengő Óvoda, mint oktatási-nevelési intézmény a város fenntartásában, a korábbi, a település - szerkezetnek is megfelelő tagintézményi – telephelyi struktúrával Sárbogárdon Sárszentmiklóson, Alsótöbörzsökön és Pusztaegresen.

Jogszabályváltozás és a járási hivatali struktúra kialakítása hívta életre a Családsegítő és Gyermekjóléti Központot járási illetékességgel, mely a Sárbogárd, József Attila u. 14. szám alatt működik.

A város kötelező szociális feladatait a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény látja el, melynek működtetője a Sárbogárd – Hantos – Nagylók Szociális és Gyermekjóléti Társulás.

A Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény a Sárbogárd, Ady E., u. 164. székhellyel működteti a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot a Sárbogárd, József Attila u. 14. szám alatti telephelyen, valamint bentlakásos intézményként az Ápoló Gondozó Otthont a Sárbogárd, Ady E. u. 39-41. szám alatt, a Hajléktalanok Átmeneti Szállását a Sárbogárd, Tury M. u. 2. szám alatt, nappali ellátás keretében Idősek Gondozóházát a Sárbogárd, Tompa M. u. 7. szám alatt. Az intézmény szolgáltatásként szociális étkezést, házi gondozást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is biztosít az azt igénybe vevő, szociálisan rászorult személyek számára.

A város kulturális életének közösségi színtere a József Attila Művelődési Központ, mely a 2000-es évek eleje óta közművelődési megállapodás keretében privatizált formában működik és a már említett klubkönyvtárak, amelyek különböző programoknak, kiállításoknak, színházi produkcióknak, filmvetítéseknek, kluboknak, művészeti csoportoknak adnak otthont.

A Madarász József Városi Könyvtár 2014-től új helyen – a Sárbogárd, Hősök tere 16. szám alatt - korszerűen felújított épületegyüttesben várja a látogatókat és nagy szerepet vállal rendezvényeivel a helyi kulturális hagyományok őrzésében, és népszerűsítésében. A város minden településrészén biztosított közművelődési színtér, a településrészek klubhelyégeit civil szervezetek működtetik.

A legnépszerűbb helyi kulturális – sport - művészeti esemény az 1992 áprilisa óta, évenként megrendezésre kerülő Sárbogárdi Napok rendezvénysorozat, amely egy egyre népszerűbb és egyre színvonalasabb fesztivál keretein belül, nemcsak a helyi és a környékbeli látogatókat vonzza a városba. A napjainkban már évről - évre május utolsó hetében megrendezésre kerülő egész hétvégés rendezvény egyik fő attrakciója a főzőverseny, és az ahhoz kapcsolódó népi iparművészeti, népművészeti és néptánc bemutató, valamint a minden korosztály igényeit kielégíteni igyekvő koncertsorozat.

A millennium alkalmából, honi és külhoni magyar magánszemélyek adományából, önkormányzati és területfejlesztési támogatással 2001-ben átadásra került a város szívében, a Huszár Péter kőfaragó által készített Emlékpark, amely Sárbogárd városképének meghatározó ékessége.

A civil közösségi élet képviselői a helyi szervezetek, egyesületek, csoportok és klubok. A hivatalos egyesületi, alapítványi formát nem igénylő nyugdíjas szervezetek és egyéb baráti társaságok szervezeti bázisa a Sárbogárdi Kulturális Egyesület. A bejegyzett alapítványok és egyesületek a zenei élettől a felekezeti kötődésű egyesületeken át a környezetvédelemig széles skálán mozognak, és mozgatnak meg sok száz sárbogárdit. Érdekérvényesítő képességük, jelenlétük a város életében egyre látványosabb.

A civil szféra zömét manapság már nem elsősorban sportszervezetek alkotják, azonban a legnagyobb léptékű fejlesztések a sport célú beruházások területén történtek.

Egyesült Sárbogárd SE néven a két korábban különálló labdarúgó egyesület és a gazdasági társaságok által a társasági adó terhére tett felajánlási lehetőségnek köszönhetően öt év alatt több tíz millió forint értékű beruházás történt a város két sporttelepén. A források műfüves pályák, edző pályák és pályavilágítás kialakítását, kerítésépítéseket, valamint teljes talajcserés pályafelújításokat tettek lehetővé. Az öltöző épületek korszerűsítése folyamatos, az utolsó ütem rövidesen befejeződhet.

Az úszásoktatás elősegítésére, a testnevelési órák körülményeinek javítására a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretein belül tanuszoda épült Sárbogárdon. A tanuszoda átadására 2018. februárjában került sor, mely a képviselő – testület kezdeményezésére az egykori sportmecénás Egyed Mihály nevét vette fel.

A tanuszoda elsődleges feladata a kötelező testnevelés órák keretében végzett úszásoktatás kiszolgálása. A tankerületi oktatás mellett 16 óra után lehetőséget biztosítunk a versenysport, a szabadidősport és a lakosság részére. A tanuszoda célja a minél szélesebb felhasználói kör elérése, így a szakszövetségen kívül eső civil szervezeteket is várja az uszoda. A mindennapi sportélet lehetőségének megteremtésére is alkalmas az uszoda, a helyi és környékbeli lakosság sportolási igényét szolgálja majd ki.

Az Egyed Mihály Tanuszoda Makovecz Imre tanítványai által került megtervezésre, a település történeti építészetében található látszótéglás, hagyományokat idéző főbejárata és burkolt tere a tornacsarnokkal képez egységes megközelítést.

A létesítményben egy 25 méteres, hatpályás úszómedence (1.90 m mély), melynek vízhőfoka 26-28 °C és egy 10*6 méteres tanmedence (0.80 m mély), melynek vízhőfoka 30-32 °C, áll a sportolók szolgálatában.

A már említett három nagy sportlétesítmény mellett 2004-ben átadásra került a minisztériumi támogatással felépített többfunkciós, műanyag bevonatú sportpálya, amely a labdarúgás mellett, még számos sportág gyakorlására lehetőséget nyújt. Országos vonatkozásban is kiemelkedő eredményességgel dolgozik a Sárréti íjász Klub.

A városban három római katolikus, egy református, és két evangélikus templom szolgál a hívő lakosság lelki támaszául, az elmúlt 10 esztendőben szinte mindegyik felújításra került és különböző közösségi szinterek is épültek a közvetlen közelükbe.

Sárbogárd természeti adottságai turisztikai szempontból is kedvezőek. A Rétszilasi-Őrspusztai tavak és környéke természetvédelmi terület, a természetjárók, túrázók, kirándulók kedvelt helyszíne. Itt az öko-turizmus, a falusi vendéglátás kibontakozása és fejlesztése folyamatban van, hiszen a város hosszú távon erre alapozhatja idegenforgalmi jelentőségét.

A Sárvíz mocsaras völgyéből kiemelkedő jó termőképességű löszhátakon az újkőkor óta kimutatható az ember jelenléte. A bronzkori eredetű a várostól északkeletre található földvár a „Bolondvár”, jelentős római kori leletek is előkerültek a vidékről.

Az Árpád-korban a terület a Sárvíz átkelőinek védelmét ellátó besenyők szállásterülete volt. A vidék két legjelentősebb települése Bogárd és a közvetlen mellette fekvő Tinód voltak.

Neveiket az őket birtokló családok vették fel. A török hódoltságban a település nem néptelenedett el, sőt a megszállók palánkkal erősítették meg. Az XVIII. században és az XIX. század elején a lassan gyarapodó település vallási közösségei felépítették templomaikat és iskoláikat.

A város szülötte, a reformkor egyik jelentős politikusa Meszlényi Rudolf, aki Kossuth Lajos húgát, Zsuzsannát vette nőül, Kossuth pedig Meszlényi testvérét Teréziát. Másik jeles sárbogárdi família a Mészöly család, melynek leszármazottja Mészöly Géza festőművész és Mészöly Miklós író. A település fejlődése az XIX. század második felében a vasút megjelenésével gyorsult fel. Tinód egybeolvadt Bogárddal, mely így 1854-72 között mezővárosi rangot viselt és járási székhely lett. A XX. század első felének nehézségei ellenére 1920-as években Gimnázium működött a településen. A II. világháborúban súlyos harcok folytak a birtoklásáért. Sárbogárd mai képe az 1945 utáni fejlődés eredménye.

A város vonzáskörzetének bemutatása :

A járás összterülete Fejér megye összterületének közel 15%-a. A megye száznyolc településéből tizenkettő alkotja a sárbogárdi járást.. A tizenegy község (Alap, Alsószentiván, Cece, Hantos, Igar, Mezőszilas, Nagylók, Sáregres, Sárkeresztúr, Sárszentágota és Vajta) mellett Sárbogárd a kistérség egyetlen városa, 12300 fő körüli lakosságszámmal. A térségből két település (Cece és Mezőszilas) népességszáma haladja meg a 2000 főt, két község (Alap, Vajta) népessége pedig 1000 fő feletti. A legalacsonyabb a népességszáma Alsószentivánnak, de itt is magasabb a lakosság száma az 500 főnél. A járásra nem jellemző az aprófalvas településszerkezet, de egyre inkább az aprófalvas településekre jellemző gazdasági-szociális problémákkal küzd az itt élő lakosság. A döntően agrárjellegű településeken korábban súlyos gondot jelent a mezőgazdaság gépesítésével, technológiai fejlesztésével együtt járó munkaerő-felesleg munkaerő piaci elhelyezésének ellehetetlenülése, a munkahelyek hiánya. Mára az infrastruktúrális fejlesztések hatása, a képzési lehetőségek sokasága, a munkalehetőségek bővülése és az ipari - építőipari álláshelyek növekvő száma csökkentette a meglévő hátrányokat és a munknélküliséget. Bizonyos területeken munkaerő hiány van már járási szinten is.

A települések finanszírozási problémái hathatós kormányzati intézkedéseknek köszönhetően csökkentek. A szolgáltatások bővültek, az infrastruktúra hiányosságai és az önkormányzatok pénztelensége egyre kevésbé jellemző. Mindezek kihatással vannak a települések lakosságszám adataira is.

Demográfia

A 2016-es KSH adatok szerint Sárbogárd népessége 11962 fő. (A Sárbogárdi kistérség népességének közel fele él Sárbogárdon, és a kistérségben ugyanez a csökkenő tendencia érvényesül, mint a városban.)

A város népsűrűsége 67 fő/km², ami messze elmarad az ország egész területére vonatkozó értéktől (107 fő/km²), ennek alapján Sárbogárd vidékies kisvárosnak minősül. A város dinamikai típusa szerint stagnáló település, az évekre lebontott lakónépesség száma változás az alábbi táblázatban látható:

Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2012 (fő)	12508 fő
2013 (fő)	12385 fő
Lakónépesség számának változása (%)	Csökkenet %
2014 (fő)	12138 fő
Lakónépesség számának változása (%)	csökkenet %
2015 (fő)	12038 fő
Lakónépesség számának változása (%)	Csökkenet %
2016 (fő)	11962 fő
Lakónépesség számának változása (%)	Csökkenet 0,8 %

állandó népesség száma	11962fő
nő	6300fő
	51,62%
férfi	5904fő
	48%
0-2 évesek	382fő
	3,13%
0-14 éves nők	857fő
	7,02%
0-14 éves férfiak	890fő
	7,29%
15-17 éves nők	195fő
	1,6%
15-17 éves férfiak	199fő
	1,63%
18-54 éves nők	3538fő
	28,99%
18-59 éves férfiak	3698fő
	30,3%
60-64 éves nők	463fő
	3,79%
60-64 éves férfiak	393fő
	3,22%
65 év feletti nők	1247fő
	10,22%
65 év feletti férfiak	724fő
	5,93%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

Sárbogárd állandó és lakónépessége 2000-ig folyamatosan nőtt, ezt követően indult meg egy jelentős csökkenés, amely az utóbbi években felgyorsult. A népesség csökkenésének egyik legfontosabb oka a munkaalkalmak megszűnése. A népességszám csökkenése – mint országos tendencia – az előregedéssel együtt jelentkezik.

Népességvándorlás:

A bevándorlás a közeli, kisebb településekről, a környező falvakból jellemző, külföldről elhanyagolható mértékű a bevándorlás.

	Állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2012	165	207	-3,3
2013	183	244	-4,9
2014	140	312	-13,92
2015	221	255	-2,77
2016	235	306	-5,82

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

Az elvándorlás jelentősnek mondható, elsősorban a megyeszékhelyre, Budapestre és külföldre irányul. Az elvándorlás elsősorban a település fiatalabb, magasabb státuszú, mobilabb rétegét érinti.

A település a népszámlálás adatai alapján etnikailag homogénnek tekinthető. A lakosság magyar: 96,0% magyar, 0,7% cigány, 0,3%-a német nemzetiségű. A nem válaszolók aránya 3,7% volt. A kisebbségek a hivatalos statisztika adatok szerint elhanyagolható számban élnek a településen.

A település lakónépességének relatív többsége -Sárbogárd központi részén -Sárbogárd városrészben él, arányuk a 49%-ot éri el.

A népesség alakulását alapvetően a születések és halálozások száma:

	Élve szüktések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	87	151	-64
2013	118	168	-50
2014	118	145	-27
2015	134	186	-52
2016	116	118	-2

Öregedés:

	65 Év feletti állandó lakosok száma	0-14 korú állandó lakosok száma	Öregedési index
2012	1857	1834	101,3
2013	1871	1812	103,3
2014	1915	1747	109,62
2015	1915	1772	108,47
2016	1971	1747	112,82

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

A városrészek közül a kislóki terület demográfiai adatai mutatják inkább egy öregedő településrész képét (a Központi városrész is öregedik, de a folyamat valamivel lassabb). A legfiatalosabb településrészek Sárhatvan és Alsőtöbörzsök, az átlagok azonban alig haladják meg a városi átlagot.

Lakáshelyzet:

Sárbogárd terület-felhasználásában elsősorban a lakóterületek dominálnak. Az egész városra a kisvárosias, kertvárosias, falusias jelleg a meghatározó, az lakóépületek többsége családi ház, a városban egy-egy kisebb lakótelep található. A városban mind a szabadon álló, mind az oldalhatáros beépítési mód elterjedt, kisebb területeken a zártosított beépítési mód is megtalálható. A lakóingatlanok több mint fele elmúlt 40 éves, így a lakóterületeken a folyamatos megújítás jelenti az egyik legfontosabb fejlesztési célt.

A település kisvárosi jellegéből adódóan a lakásállomány legnagyobb hányadát a családi házak alkotják. Mellettük három lakótelep (Ady, Árpád, Barátság), és egy lakótelepszerű (József Attila utcában) lakókörszet található a városban. Az előbb említett lakókörszetek egytől-egyig a város központi településrészében koncentrálódnak. Építésük jóval a rendszerváltás előtti időszakra datálható – az Ady lakótelep az 1970-es években, az Árpád lakótelep az 1970-es évek végén, a Barátság lakótelep 1970-75 között, míg a József Attila utcai rész az 1950-es évektől kezdve, szakaszosan épült. A Barátság lakótelep téglalapú épületeit leszámítva a többi épület vegyes építési móddal épült, tehát egyes sorházak téglából, mások pedig panel elemekből készültek.⁹³ A városban 2006-2007-között lezajlott egy panelprogram, mely egyedül a Mikes köz 7. szám alatt található épületet érintette. A lakótelepi lakások átlagos alapterülete 40-60m² között változik, a családi házak területe pedig átlagosan 80 m². Általános műszaki állapotokról elmondható, hogy a lakótelepi lakások 95%-a, míg a családi házak 65%-a felújításra szorul.

2001 óta összesen 156 lakással nőtt a város lakásállománya, az új lakások többsége komfortos vagy összkomfortos minőségű.

A lakások vízvezetékekkel való ellátottsága 2009-es adat szerint meghaladja a 98%-ot, a szennyvíz-hálózatra pedig a lakások 70,36%-a kapcsolódott rá. A településen hulladékszállítás, a gáz és villamos-energia ellátás is megoldott.

A KSH adatai szerint Sárbogárdon az 1990-es évektől kezdve 2010-ig a lakásállomány folyamatos, de nem egyenletes – az évenkénti lakásépítések számának alakulása miatt (34. diagram) – növekedése figyelhető meg, ami közel 6%-os gyarapodást eredményezett. Az adott időintervallumban 287 db új lakás épült, ebből 131 db 1990 és 1999 között, míg a többi (156 db) a 2000 és 2010 közötti években. A teljes lakásállomány száma 2010-ben elérte az 5098 darabot (33. diagram). Sárbogárdon a lakássűrűség száma 27 db, ami az 1 km²-re jutó lakások számát adja meg. Az ország teljes területére ez az adat 45 db, tehát elmondható, hogy Sárbogárd település beépítése ritkább, mint az országos átlag. Napjainkra nagyarányú visszaesés figyelhető meg, ami betudható többek között a rossz gazdasági helyzetnek, az elhelyezkedési lehetőségek csökkenésének, valamint Sárbogárd folyamatosan népességcsökkenésének. A népességfogyás másik következménye, hogy egy lakásra kevesebb ember jut, tehát nő az önálló háztartások száma.

Az önkormányzatnak nincs lakhatás segítésre vonatkozó koncepciózus programja. Helyi önkormányzati rendeletben szabályozott feltételeknek való megfelelés esetén a helyi fiatalok letelepedését, első ingatlanhoz jutását 100.000,-Ft összegben tudja a város segíteni. Az önkormányzat vállalja telkek kialakítását, a telkek közművesítésének finanszírozása azonban jelenleg nem megoldott. Ennek megoldása a népességmegtartáshoz járulna hozzá, a település elöregedésének egyik fontos gátja lehet.

	Lakásfenntartási/lakhatáshoz nyújtott települési támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2011	500	31
2012	676	12
2013	609	10
2014	583	-
2015	408	-

A fenti adatok jelzik a támogatottak számának emelkedését, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy 2011 szeptemberében a jogosultsági feltételek lényeges kedvező változáson mentek keresztül a jogalkotó által, így az igénybevevők száma megnőtt. Az adósságkezelési támogatás odaítélési szabályait az önkormányzat a forráshiány miatt szigorította illetve a támogatás mértékét csökkentette, így egyre kevesebben kívánják, tudják azt igénybe venni.

Közművesítés:

A Sárbogárd város közművesítettsége részlegesnek mondható, a településen belüli igen nagy eltérésekkel. A város legjobban szervesült központi városrészeiben – Sárbogárdon, Alsótöbörzsökön és Sárszentmiklóson -a közművek kiépítettsége teljesnek mondható. Kiépült a víz-, a csatorna-, gáz, villany, az internet, kábeltelevízió és telefonhálózat is. A város e részein a legmagasabb a pormentes, burkolt utak aránya is.

Ezzel szemben a település más részein, Sárhatvanon, Rétszilason, Pusztagegresen, Nagyhörcsökpusztán, Kislókon a közművek kiépítettsége hiányos. Mind a négy településen hiányzik a csatornahálózat, Kislókon és Sárhatvanon a gázhálózat sincs kiépítve. Az alapvetőnek tekintett közművek (víz, áram) tekintetében teljesnek mondható a városrészekben a kiépítettség, ezzel párhuzamosan a bekötési arány is eléri a 100%-ot.

II.

Célcsoportok

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők

Az alábbi táblázatokkal, adatokkal a fenti célcsoportok jellemzőit, feltárt problémái kerülnek bemutatásra.

Mélyszegénységben élők, romák helyzete

A foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, a rájuk vonatkozó adatok valós képet mutatnak a városunk aktív tagjainak jövedelmi helyzetéről.

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2012	4420	4532	8952	566,75	12,82	503,5	11,11	1070,25	12,01
2013	4381	4481	8862	533	12,17	508	11,34	1041	11,75
2014	4306	4384	8690	461,75	10,72	346,75	7,9	808,45	9,3
2015	4240	4341	8581	378,25	8,9	257,5	5,9	635,75	7,4
2016	4196	4290	8486	308,5	7,35	200,25	4,67	508,75	5,99

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Megfigyelhető a 2012 és a 2013 években egy erősebb növekedés, majd 2015-től egy lassú, de biztos csökkenés a nyilvántartott álláskeresők számban.

Fontos adatokat tartalmaz az alábbi táblázat a nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlásáról.

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik.

		2012	2013	2014	2015	2016
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	1070,25	1041	808,45	635,75	508,75
20 éves és fiatalabb	fő	19,75	28,5	20,5	20,75	7,5
	%	1,85	2,74	2,54	3,26	1,47
20-24 év	fő	164,5	169,5	126,5	106,78	38,75
	%	15,37	16,28	15,65	16,79	7,6
25-29 év	fő	125,25	110,75	102,75	81	62,75
	%	11,7	10,64	12,71	12,74	12,33
30-34 év	fő	99,5	88,25	80,25	59,5	47
	%	9,29	8,47	9,9	9,36	9,2
35,2535-39 év	fő	122,75	110,5	86,5	63,75	46
	%	11,47	11,5	10,69	10,03	9,04
40-44 év	fő	123,5	118,75	99,25	73	56
	%	11,54	11,41	12,27	11,48	11
45-49 év	fő	123,75	120	105,75	79	56
	%	11,56	11,53	13,08	12,43	11
50-54 év	fő	119,5	107,75	107	77,75	60
	%	11,16	10,35	13,24	12,23	11,79
55-59 év	fő	145,25	142,25	131,25	89	72,25
	%	13,57	13,66	16,23	13,9	14,2
59 év felett	fő	26,5	44,75	70	75,25	75,25
	%	2,48	4,29	8,66	11,8	14,79

A fenti táblázatban látszik, hogy a válság markáns éveiben minden korcsoportban nőtt az álláskeresők száma. Majd az utolsó évekre ez enyhülni látszik és lassú emelkedés, néhol stagnálás figyelhető meg.

A tartós munkanélküliekről és az adatokból kiolvasható tendenciák szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2012	566,75	503,5	1070,25	201	98	299	35	19	31,93
2013	533	508	1041	198	102	300	37	20	29,9
2014	461,75	346,75	808,45	201	111	312	43,5	32	34,99
2015	378,25	257,5	635,75	103	99	202	27	38	35,76
2016	308,5	200,25	508,75	86	44	130	27	21	29,32

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. A tartós munkanélküliség aránya a megfelelő gazdaságpolitika érdeme alapján csökken, ezen belül pedig megfigyelhető női tartós munkanélküliség magasabb értéke, mint a férfiak száma ugyanezen kategóriában.

A foglalkoztatottság és a munkanélküliség fontos adatait nyerhetjük ki a pályakezdő munkanélküliek aktív fiatalokra vetített százalékos értékéből.

Az adatokból láthatjuk, hogy az iskolákból friss szaktudással kikerült pályakezdők aránya a munkanélküliek között folyamatosan nő, a nemek arányát figyelembe véve még nehezebben megy.

Markáns mutató még a munkanélküliek iskolai végzettségének áttekintése, az általános iskolai végzettséget alapul véve.

év	nyilvántartott állás keresők száma összesen	A nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
	Fő						
2012	1070,25	33	3	494,75	46	452,5	42
2013	1041	31,5	3	509,75	49	499,75	48
2014	808,45	32,5	4	478,75	59,2	418,5	51
2015	635,75	27,75	4	358,5	56	338,75	53
2016	508,75	25,25	12	281	55	259,5	51

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti tábla szerint a munkanélküliek körülbelül fele csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A településünkön a felnőttképzés a megfelelő forráshiány miatt nehezen működik. A munkanélküliség, a jövedelemhiány a szociális ellátások felé tolja az embereket. Erről az alábbi adatok tanúskodnak.

Az állam ill. önkormányzatok által nyújtott ellátások:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

	15-64 év közötti állandó népesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2012	8952	426	4,75
2013	8862	365	4
2014	8690	365	4,2
2015	8581	361	4
2016	8486	238	2,8

	rendszeres szociális segélyben részesülők	álláskeresési segélyben részesülők száma	járadékra jogosult regisztráltak száma
	fő	fő	fő
2012	304	33	89
2013	242	49	74
2014	265	52	48
2015	244	54	63
2016	130	60	48

A foglalkoztatottság helyzete, az anyagi javak megléte, vagy hiánya nagyban befolyásolja a lakosok szociális helyzetét, ezért fontos az alábbi adatok megjelenítése a szolgáltatástervezési koncepcióban:

A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

a.) Az ellátási kötelezettség jelen állapota

Ellátási kötelezettség tartalmának meghatározása:

Az Sztv.86.§. szerint a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat az alapellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, speciális alapellátási feladatok) megszervezéséről, ill. az alapellátás keretében nem gondozható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájutásáról köteles gondoskodni

Települési önkormányzatok vonatkozásában az alábbi feladatok megszervezése kötelező:

Az Sztv.87.§.b) pontja szerint 10.000-nél több állandó lakos esetén:

- idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás
- utcai szociális munka
- éjjeli menedékhely
- nappali melegedő
- (ezt jelenleg biztosítja a Hajléktalanok Átmeneti szállása)
- idősek átmeneti elhelyezését szolgáló intézményi ellátási formák

Az Sztv. 89. § (1) A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

Az egyes ellátási formákat saját intézményeivel biztosítja a települési önkormányzat:

Az ellátási kötelezettségen felül Sárbogárd Városban önként vállalt szociális szolgáltatásként működik a Hajléktalanok átmeneti szállása, és az Ápoló Gondozó Otthon melyek ellátására az a Sztv. nem kötelezi az Önkormányzatot

b.) Pénzbeli ellátások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) rendelkezéseit figyelembe véve jelenleg Sárbogárd Város Önkormányzatának az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II. 27.) önkormányzati

rendelete tartalmazza a Sárbogárdon lakó családok/személyek részére adható pénzbeli és természetbeni juttatásokat.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: a Törvény) több szakaszában is módosította Szt-t és a Gyvt-t, s ezen módosítások közül a legtöbb 2015. március 1-jén lépett hatályba, melyek értelmében az állam által biztosított támogatási formákon túl a rászorulóknak szociális támogatásának biztosítása az önkormányzatok feladata lett.

Az önkormányzatok szabadon dönthetnek a támogatások nagyságáról és formájáról. Az állami felelősségi körbe tartozó ellátások járási hatáskörbe, az önkormányzati ellátások képviselő-testületi hatáskörbe kerülnek. 2014. évben már jogerősen megállapított és folyósított támogatások esetében a támogatás megállapításának idejére az önkormányzatot továbbra is megilleti a normatív támogatás.

A Szt. 2015. március 1-től csak az állam által – a járási intézményrendszer útján – kötelezően nyújtott ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az időskorúak járadéka, az aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás), az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. Ezen újonnan megállapított ellátások költsége nem terheli az önkormányzatot.

A módosítást megelőzően kötelező ellátások közül a rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnik, így az aktív korúak ellátására vonatkozó szabályozás egységessé válik. A korábban rendszeres szociális segélyre jogosult ellátotti kör más támogatásokra válhat jogosulttá: foglalkoztatást helyettesítő támogatásra vagy egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra.

2015. március 1-jétől az önkormányzatok által biztosított ellátások:

1. Települési támogatás:

A Szt. az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján a járási hivatalok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. A Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körében csak példákat említ: Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozza meg. Ennek megfelelően a méltányossági közgyógyellátásra, a méltányossági ápolási díjra, lakásfenntartási támogatásra, valamint az önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást az Szt. a továbbiakban nem tartalmazza.

2. Rendkívüli települési támogatás:

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az egyes Ellátási formák a következők:

települési támogatás (ezen belül)
lakhatáshoz nyújtott települési támogatás
ápolási támogatás
gyógyszertámogatás
rendkívüli települési támogatás (ezen belül)
temetési támogatás
krízistámogatás
eseti támogatás
köztemetés

Lakhatáshoz nyújtott települési támogatásban 2017. évben 364 család részesült.

2017. január 01. napjától ápolási támogatás ügyben 46 alkalommal terjesztettek kérelmet a polgármester elé a kérelmeket döntésre, aki valamennyi esetben megállapította az ápolási támogatást.

2017 évben 25 fő kérelmező esetében került megállapításra krízistámogatás.

Eseti támogatás formájában rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a Sárbogárdon lakcímmel rendelkező személynek, aki, vagy akinek a családja önhibáján kívül átmenetileg létfenntartási gondokkal küzd.

Eseti támogatás iránti kérelem 388 kérelmezőtől összesen 659 esetben érkezett, melyből 28 került elutasításra. Az elutasítási okok között szerepelt, hogy a kérelmező nem működött együtt a Fejér Megyei Kormányhivatal Sárbogárdi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályával, egy éven belül több kérelmet adott be, mint amit a helyi rendelete megenged, illetve a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak nem tett eleget. Az elutasítások ellen fellebbezést nem nyújtott be egyetlen kérelmező sem.

2017. évben temetési támogatást 22 esetben állapítottak meg.

c.) Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 48. §-a szerint a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik. Az elhunyt személy elhalálása időpontjában fennálló lakóhelye szerinti önkormányzat a köztemetés költségét a köztemetést elrendelő önkormányzatnak megtéríti.

Köztemetésre 3 esetben került sor 2017. évben.

Gyógyszertámogatás

Azok az igénylők nyújthatnak be kérelmet a polgármesterhez, akik az illetékes járási hivatal által lefolytatott I. fokú eljárás alapján nem jogosultak közgyógyellátásra, ezért az elutasító határozat jogerőre emelkedését követően kérhetik - méltányosságból - a helyi rendelet szabályozásának megfelelően a gyógyszertámogatás megállapítását. 2017 évben 23 kérelem érkezett a polgármester elé, 21 kérelmező esetében a polgármester megállapította a támogatás összegét, 2 kérelem elutasításra került. A döntés egyike ellen sem érkezett fellebbezés.

Az általános egészségi állapot, erőnléti helyzet és orvosi ellátás is fontos képet mutat a városunk tagjairól.

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	1	6	2
2013	1	6	2
2014	1	6	2
2015	1	6	2
2016	1	6	2

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	Gyógyszertámogatásban részesülők száma
2012	468	-
2013	399	-
2014	380	-
2015	424	12
2016	390	15

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A vizsgált célcsoport tekintetében megállapítható hogy a munkanélküliek, elszegényedők száma nő, az iskolai végzettség esetében ezen személyeknél a 8 általános elvégzésében kimerül illetve a nők hátrányos helyzete mind a végzettség mind a foglalkoztatottság tekintetében súlyosabb a férfiaknál.

A következménye a fentieknek, hogy az elszegényedők a szociális rendszerhez fordulnak, választásuk nem igen van. Az innen való visszaemelkedésre a kilátás megfelelő segítség nélkül esélytelen.

A gyermekek helyzete, esélyegyelősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetére vonatkozó adatokat a demográfia részénél alkalmazott táblázatokkal is leírhatjuk. A korábban elemzettek kimutatták, hogy a természetes szaporodás az elmúlt években folyamatosan emelkedő negatív előjelű.

Az alapvető fogalmak ezen a területen:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

• Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

• A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

• A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

• A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,

- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	45	10	55
2009	39	12	63
2010	35	8	91
2011	87	15	126
2012	27	nincs adat	227
2016	29	nincs adat	nincs adat

A fenti táblában látszik, hogy a veszélyeztetettség az elszegényedéssel és a munkanélküliséggel egyenes arányban nő.

	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből Hátrányos helyzetű	Ebből Halmozottan Hátrányos helyzetű	Ebből tartósan beteg /egyedülálló szülőfogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2012	761	N.a.	n.a	7/203	0
2013	694	37	88	n.a.	0
2014	666	209	80	203	0
2015	567	100	143	12/174	0
2016	501	120	106	8/147	0
2017	398	218	62	20/131	0
2018	362	204	36	131	0

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az igénybevevők száma itt is fokozatosan csökken.

	védőnői álláshelyek száma
2012	7
2013	6
2014	5
2015	6
2016	6

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	413	
Óvodai csoportok száma	17	
Az óvoda nyitvatartási ideje (- tól - ig):	6.30-16.30.	
A nyári óvoda-bezárás időtartama:	Augusztus hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	37	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	37	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	22	0
Kisegítő személyzet	2	0

Az óvodai nevelésről pedig az alábbi táblázat adatai adnak információt:

	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermek- csoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2012	410	17	510	3	410	0
2013	409	17	510	4	409	0
2014	394	17	510	4	394	0
2015	375	17	413	4	375	0
2016	375	17	413	4	375	0

Az általános iskolai adatok a következők:

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	általános	napközis	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma	iskolások száma	tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	530	526		491	46
2013/2014	509	518		477	46
2014/2015	502	501		523	52
2015/2016	486	474		544	56
2016/2017	470	460		525	56

	általános iskolai	általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai	általános
	osztályok		iskolai
	száma	oktatásban	feladat-
	1-4 évfolyamon	1-4 évfolyamon	ellátási helyek
	5-8 évfolyamon	5-8 évfolyamon	száma
	összesen	összesen	db
2012/2013	52	6	4
2013/2014	50	6	4
2014/2015	50	7	4
2015/2016	52	10	4
2016/2017	50	8	4

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma
	Fő
2012/2013	148
2013/2014	160
2014/2015	153
2015/2016	154
2016/2017	154

Általánosan elmondható, hogy a családok elszegényedésével együtt a gyerekek anyagi helyzete, biztonsági is romlik. Az óvodai nevelésben városunkban egyre többen vesznek részt, 2013. őszétől a jogi szabályozás miatt a 3 éves kortól kötelező lesz az óvodai foglalkoztatásban való részvétel.

A nők helyzete, esélyegyenlőtlensége

A foglalkoztatottság és a munkanélküliség elemzésekor használt táblák jól mutatják, hogy a nők helyzete mind a két területen jelentős.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Ha a munkanélküliek között magasabb a nők száma, akkor vizsgálni kell a jelenség okait. Okozati tényező lehet például: a településen található munkahelyek jellege; bölcsődei, óvodai férőhelyek hiánya; a településen élő munkanélküli nők alacsony iskolai végzettsége.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Bölcsődébe beíratott gyerekek száma
2012	7	305	28
2013	6	320	29
2014	5	329	26
2015	6	388	26
2016	6	382	26

A Sárbogárd Város Önkormányzat fenntartásában működő Sárbogárdi Hársfavirág Bölcsőde hosszú évek óta nyújt szakszerű gondozást és nevelést, valamint biztosítja a 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátását Sárbogárdon.

A működésének alapvető irányvonalát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§-43.§. szakaszai valamint a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja képezi.

A 2018-as évben lehetőségünk lett az intézménynek otthont adó épület részét képező, eddig elkülönülten működő épüleategység bevonására a kisgyermek napközbeni ellátásába, mely változással az épületben a csoportszobák száma emelkedhet.

Az Önkormányzat pályázati forrásból illetve saját erő bevonásával megvalósítja az intézménynek otthont adó épület korszerűsítését, átalakítását, fűtéskorszerűsítését.

Az elmúlt években folytatott családpolitika eredményeként a sárbogárdi demográfiai adatok pozitív előjellel változtak a gyermeket vállaló, munkaviszonnyal rendelkező szülők tekintetében. Az Önkormányzat célja, hogy segítse, támogassa a kisgyermekes szülőket.

Az épület fentiek szerinti átalakítása lehetővé tette, hogy a 26 férőhellyel rendelkező városi bölcsőde befogadóképességét 14 fővel megemeljük, vagyis 40 férőhelyes intézménnyé bővítsük.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. melléklete tartalmazza a bölcsődei ellátás szakmai létszám irányzásait és létszámminimum normáit illetve a 2. melléklete tartalmazza a bölcsődei ellátásban alkalmazandó dolgozók képesítési előírásait.

A fentieket figyelembe véve, a férőhelyszám emelésével a jelenlegi dolgozói létszám három plusz fő – kettő kisgyermeknevelő és egy dajka - felvételével történő emelése volt szükséges, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően működjön a bölcsőde.

Az intézményvezető a férőhelyszám emelésére tekintettel, valamint a vonatkozó jogszabályoknak és a szakmai előírásoknak megfelelően elkészítette az intézmény egységes szakmai programját

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi: A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. Városunkban 1 családi napközi van.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Az idősök helyzete

Társadalmunk öregedő társadalom. A korábban elemzett öregedési index i ezt mutatja. A demográfia bemutatásakor alkalmazott táblák a korcsoportbontással ide is értendők.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és

2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;

2. az árvaellátás;

3. a szülői nyugdíj;

4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint

5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az idősök által városunkban igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formák: Sárbogárd-Hantos-Nagylók Szociális és Gyermejjóléti Társulás fenntartásában működik a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény (7000 Sárbogárd, Ady E. út 164.). Amely 4 telephellyel működik:

- Ápoló-Gondozó Otthon (7000 Sárbogárd, Ady E. u. 39-41.)

Az intézmény típusa:

Szakosított ellátás, ápolást -gondozást nyújtó, tartós bentlakásos intézmény, idősök otthona

- Hajléktalanok Átmeneti Szállása (7000 Sárbogárd, Tury M. u. 2.)

Az intézmény típusa:

Szakosított ellátás, átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos intézmény, hajléktalanok átmeneti szállása.

- Idősök Gondozóháza (7000 Sárbogárd, Tompa M. u. 7.)

Az intézmény típusa:

Alapszolgáltatás keretében étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás. Szakosított ellátás, átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos intézmény, időskorúak gondozóháza.

- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat (7000 Sárbogárd, József A. u. 14.)

Az intézmény típusa:

gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, gyermekek átmeneti gondozása, önálló helyettes szülői ellátás

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az intézmény átszervezése a 2015. évben jelentős terhet rótt az intézmény irányítóira és a teljes szervezeti és működési rend átalakítása is számos feladatot jelentett.

Az év során kialakított új struktúra hosszú távon garanciája lehet az alap és szakosított ellátások igénybevétele. A Társulás településein Sárbogárd kivételével szociális intézmény nem működik, a feladatokat a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény és annak Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egysége látja el, a járás területére Család- és Gyermekjóléti Központ működik.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Az ellátandó célcsoport Sárbogárd, Hantos, Nagylók közigazgatási területén állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező egyének, családok, csoportok.

A Család és Gyermekjóléti Központ

Az ellátandó célcsoport Sárbogárd Járás területén állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező egyének, családok, csoportok.

Az ellátási kötelezettség jelen állapota:

Ellátási kötelezettség tartalmának meghatározása:

Az Sztv.86.§. szerint a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat az alapellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, speciális alapellátási feladatok) megszervezéséről, ill. az alapellátás keretében nem gondozható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájutásáról köteles gondoskodni

Települési önkormányzatok vonatkozásában az alábbi feladatok megszervezése kötelező:

Az Sztv.87.§.b) pontja szerint 10.000-nél több állandó lakos esetén: - idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatás

- utcai szociális munka

- éjjeli menedékhely

- nappali melegedő

(ezt jelenleg biztosítja a Hajléktalanok Átmeneti szállása)

- idősek átmeneti elhelyezését szolgáló intézményi

ellátási formák

Az Sztv. 89. § (1) A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

Az egyes ellátási formákat a Társulás keretében fenntartott intézményeivel biztosítja a települési önkormányzat

Az intézmény a társulás területén 9 gondozási körzetben látja el a házi segítségnyújtást, 9 fő gondozónővel és 1 vezető gondozóval. A gondozók 50 %-ot meghaladó mértékben rendelkeznek a szükséges szakképesítéssel.

Házi segítségnyújtás keretén belül:

A kérelmező saját vagy családtag kérelmére, házi segítségnyújtásra jogosult, lakásán, ill. lakókörnyezetén belül. A segítségnyújtás módját, gyakoriságát a gondozás irányítója az arra rászoruló egészségi állapota, szociális helyzete, jövedelem viszonya, valamint a házi orvos javaslatának, egyéni gondozási szükséglet figyelembevételével történik.

2016. január 01- től a 1993 évi . III. Törvény változásával, a házi segítségnyújtás két egységre szakadt, szociális és személyi gondozásra.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,

a háztartási tevékenységben való közreműködést,

a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,

a gondozási és ápolási feladatok elvégzését, valamint a szociális segítség keretében felmerülő feladatokat is.

A gondozónők feladata a gondozott otthonában a közvetlen környezetének takarítása, mosás, vasalás, gyógyszerfelíratás, bevásárlás, mentálhigiénés gondozás, a különböző szociális és egészségügyi intézményekkel való kapcsolattartás.

Sok család és idős ember csak a házi gondozónők munkájára támaszkodhatnak. Sokszor nem a gondozónők munkabeosztásához igazodva kell ellátni a gondozott személyeket. Nagyon sok az olyan elesett idős ellátottunk, aki fekvő betegként kerül vissza valamilyen okból, a kórházból, és a családja nem tudja ellátni az egészségi állapota miatt. A délelőtti munkaidőben az ellátottak személyi higiéné tisztán tartása, reggeliztetés, gyógyszerek kiadagolása, az ellátott közvetlen tisztán tartása, ebédeltetés történik. A délutános munkaidőben az idős embereknek vásárolnak be a gondozónők, családtagokkal, házi, illetve kezelőorvossal felveszik a kapcsolatot, gyógyszereket váltanak ki, a gondozottak közvetlen környezetét kitakarítják.

2016-os évben az éves ellátotti létszám: 40 fő volt. Az elmúlt évben 19 fő kérelmezte a szolgáltatás igénybevételét. Tényleges gondozotti létszám decemberi hónapban 43 fő. volt.

A házi gondozói szolgálathoz Sárbogárdon 9 fő státusz tartozik. Az ellátotti létszámból kikerült saját kérésére 8 fő, szociális intézménybe költözött 3 fő, 5 fő pedig elhunyt.

Az étkeztetettek nagy száma miatt az ételszállító gépkocsival történik az ebédek kiszállítása egy gondozónő segítségével átlagosan 133 fő kérelmező részére Sárhatvanra, Pusztagegse, Töbörzsökre, Kislókra, Rétszilásra, Sárszentmiklós nagy részére. A fennmaradó ételek kiszállítását kerékpárral a házi gondozónők és 3 fő tiszteletdíjas gondozónő végzi.

A gondozás megszűnésének okai 2016-ben:
tartós bentlakásos intézményi elhelyezésben részesült: 4 fő
saját kérés alapján: 10 fő
elhunyt: 6 fő

A 1993. évi III. törvény 56. § (1) A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. (2) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.
57. § (1) Szociális alapszolgáltatások c) az étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelő kiszolgálásával, otthonában kiszállítással, illetve akár helyben fogyasztással (amely az Idősek Gondozóházában) történhet.

Sárbogárdon a szociális étkeztetésnél az ebédet az TS Gastro szolgáltatja.

A 2016. évben a szociális étkeztetést igénybe vevők ellátotti létszáma: 185 fő.

Ebben az évben 54 új kérelem érkezett be a szociális étkeztetésre. A tényleges ellátotti létszám decemberi hónapban 174 fő volt, amiből 124 fő részére történik az ebéd kiszállítása házhoz, 42 fő pedig elvitellel étkezik, 8 fő pedig helyben fogyasztja el az ebédet az Idősek Gondozóházában Nappali ellátás kereteink belül. Az ebédek kiszállítását 3 fő tiszteletdíjas gondozónő és a házi gondozónők végzik.

A 174 fő étkező térítési díjai átlagosan a következőképp alakultak:

91 fő 100%-os,

58 fő 60%-os,

9 fő 50%-os,

11 fő 30%-os,

5 fő 0%-os térítési díjat fizetett be.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

2016-os évben az ellátotti létszám: 55 fő. Ebben az évben 7 kérelem érkezett a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra, és 5 fő került ki az ellátásból.

A gondozás megszűnésének okai 2016-ban:

elhunyt:-

saját kérésre: 1 fő

bentlakásos intézményben került: 4 fő

2016. 01. 01-2016. 12. 31-ig ténylegesen teljesített feladatmutató 48 fő/ készülék.

2016-os évben 34 db riasztás érkezett a központban, közülük több is krízishelyzet volt, aminek megoldása a jól kiépített kapcsolatok- hozzátartozók, háziorvosi körzetek, központi ügyelet-közreműködésével sikeresen végződött. A gondozónők munkanapokon a házi segítségnyújtásban dolgoznak házi gondozóként.

A munkaidőt követően készenléti rendszerben, megállapodásban rögzített módon 6 fő gondozónő, és 2 fő gépkocsivezető végzi a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Heti váltásban, éjjel-nappal ügyeletet tartanak, munkájukat a koordinátor szervezi és irányítja. A gondozónők felszerelése: ápolói táska, vérnyomásmérő, vércukorszintmérő, kötszerek és alapvető gyógyszerek, valamint mobiltelefon.

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmények: Idősek klubja 7000 Sárbogárd, Tompa M. u. 7.: Az intézmény működési engedélye 2020. december 31-ig érvényes, az engedélyezett férőhelyek száma 30 fő, 2012. évben a kihasználtság 23 fő. Ellátási területe Sárbogárd Város közigazgatási területe, szakdolgozók száma 4 fő, ebből 1 fő intézményvezető, 1 fő klubvezető főállásban, és 2 fő gondozónő.

A szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak nappali gondozására szolgál. A saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok ápolására, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, illetve igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az itt folyó gondozás célja a hiányzó családi gondoskodás pótlása, az idős ember szociális helyzetének javítása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, egészségi állapotának figyelemmel kísérése. Az ellátottak részére igény szerint napi egyszeri étkezést, rendszeres egészségügyi ellátást, vérnyomás- cukorszint mérést, gyógyszereszt, tisztálkodási lehetőséget, kulturális foglalkozást, személyhez fűződő események közös megünneplését, sajtó olvasását, tévéműsorok megtekintését, egészségügyi tájékoztatások meghallgatását, nyugdíjas klubok, óvodások műsorainak megtekintését biztosítjuk.

Nappali ellátásba részesülők és a Gondozóház lakói közös programokon vesznek részt. Az intézmény nyitott rendszerű, a lakóknak és nappali ellátottaknak lehetőségük van a szabad vallásgyakorlatra, amit kéthetente az intézményben, református és a katolikus egyház képviselője biztosít.

A nappali ellátásban engedélyezett létszám 30 férőhely, 2016. január hónaptól 24 fő vette igénybe időszakosan a szolgáltatást, 3 kérelem érkezett és 1 fő került ki az ellátásból.

A gondozás megszűnésének okai 2016-ban:

saját kérésére:-

elhunyt:-

átmeneti ellátásba került 1 fő

Nappali ellátást igénybe vevők közül a szociális étkeztetést átlagosan 12-13 fő igényelte az év során.

A szükséges iskolai végzettséggel rendelkező dolgozói létszám 4 fő, munkájukat 1 fő közfoglalkoztatott dolgozó segíti 8 órában.

A tárgyi feltételek hiánya miatt kapott ideiglenes működési engedélyt az intézmény.

Az adatokból arra lehet következtetni, hogy mely korcsoport veszi igénybe leginkább a szolgáltatást, és milyen a tényleges igény az ellátás iránt.

Átmeneti elhelyezést nyújtó a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmények: Szállást Biztosító (Gondozó Ház) 7000 Sárbogárd, Tompa M. u. 7. Az intézmény 2020. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, az engedélyezett férőhelyek száma 13 fő, amely teljes kihasználtsággal működik. Ellátási terület Sárbogárd Város közigazgatási területe.

Az intézmény ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik, a tárgyi feltételek hiányossága miatt. Az intézményben szakmai munkakörökben foglalkoztatottak 100 %-a rendelkezik az előírt végzettséggel.

Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények ideiglenes jelleggel, legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak. Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével, egy évvel meghosszabbítható.

Az intézmény éves térítési díja: 5.770.530 Ft.

Az Időskorúak Gondozóháza teljes körű ellátás részeként gondoskodik: átmeneti elhelyezésről 24 órás felügyelet mellett, napi 3x-i étkezés, orvosi utasításra diéta biztosításáról, ruházattal és textiliával való ellátásáról, egészségügyi ellátás biztosításáról és mentálhigiénés ellátásról.

Az Időskorúak Gondozóházában az éves átlag létszám 13 fő volt. Átmeneti jellegénél fogva a gondozotti létszám aránya változó, de még így is jelentős létszámot alkotnak, akik kihasználják a maximális két év tartózkodás lehetőségét. Itt tartózkodásuk alatt a professzionalitás, rendszeresség, a változatos ingereknek, támogató légkörnek köszönhetően legtöbb esetben mindvégig aktívak maradnak, a még meg lévő önellátó képesség megtartására maximálisan törekedve.

A szükséges iskolai végzettséggel rendelkező dolgozói létszám 3 fő, ők rendelkeznek a szükséges iskolai végzettséggel. Technikai kiegészítő személyzet 2 fő. Munkájukat 4 fő közmunkás segíti 8 órában.

Célunk, hogy segítséget nyújtsunk azoknak az időskorú ellátottaknak, akiknek a házi segítségnyújtás szolgáltatásai nem elégségesek, egészségi állapotukban bekövetkezett változás miatt permanens gondozást igényelnek, valamint azoknak a rászoruló személyeknek, akiket a családjuk gondoz, de e tevékenység végzése átmenetileg akadályokba ütközik, (betegség, költözés stb.), illetve a család mentális tehermentesítése indokoltá teszi a szolgáltatás igénybevételét.

Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény keretében működő intézmény: Az Idősök Otthona tartós bentlakásos intézmény 7000 Sárbogárd, Ady E. u. 39-41. Az intézmény 2020. december 31-ig rendelkezik működési engedéllyel, az engedélyezett férőhelyek száma 22 fő, 100 %-os kihasználtsággal működik, az elhelyezésre várakozók száma 40 fő fölött van, folyamatosan nő. Az ellátási terület Sárbogárd Város közigazgatási területe.

	65 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2012	1857	26	1,4
2013	1871	22	1,75
2014	1915	24	1,25
2015	1922	21	1,09
2016	1971	23	1,17

Az idősök jövedelmi helyzetét az alábbi táblákkal mutatom be:

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2012	1292	2030	3322
2013	1220	1975	3195
2014	1189	1899	3088
2015	1151	1851	3002
2016	1140	1854	2994

	időskorúak járadékában részesülők száma
2012	14,92
2013	5,74
2014	8,75
2015	783
2016	8,23

Jellemzőek az egyszemélyes háztartások, a túlélő házastárs általában a nő.

Fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi -így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő férfiak száma	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő nők száma
2012	172	239
2013	156	232
2014	167	235
2015	166	223
2016	158	216

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0

Jellemző a célcsoportra, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő mennyiségben, minőségben adatok, a HEP jövőbeli felülvizsgálatához szükséges adatok beszerzése a legfőbb irányvonal.

Addig is néhány fontos fogalom:

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociálisjáradékban részesült.

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei területén sem állnak rendelkezésre a megfelelő adatok, ezek beszerzése, kategorizálása az intézkedési terv része.

II/A.

Az esélyegyenlőség biztosításának eszközei és módszerei a foglalkoztatás, közfoglalkoztatás területein az egyes célcsoportok vonatkozásában

1. A közfoglalkoztatottak által elvégezhető feladatok listájának összeállítása

Adatbázis készítése, mely összefoglalja a közfoglalkoztatottak által elvégezhető feladatokat.

A munkaügyi központ helyi kirendeltségétől igen gyorsan érkeznek be a foglalkoztatási igények. Ez azt jelenti, hogy gyakran 2-3 nap alatt kell több száz ember foglalkoztatását megoldani, majd feladatot is találni számukra. Egy-egy munka, melyet közfoglalkoztatásban ellátható, több tényezőtől tevődik össze.

Ezek a következők:

- szakértelmet igényel-e vagy sem
- időjárásfüggő-e vagy sem
- könnyű vagy nehéz fizikai munka-e
- adminisztratív munka-e
- a feladat idény-jellegű vagy sem
- mi a feladatvégzés helye

Az adatbázis segítségével a következők egyszerűsödnek a közfoglalkoztatási feladatok szervezésével kapcsolatban:

- Nem kell a sürgősen foglalkoztatandók számára gyors feladatkereséssel tölteni az időt, ami a hivatal és intézmények dolgozói számára időt, kommunikációt takarít meg. (nincs telefonálgatás, igényfelmérés)
- Az adatbázisban szereplő elvégzendő munkák valós igényt tartalmaznak, azaz a megvalósításuk értéket hoz létre.
- Az adatbázis áttekintésével a közfoglalkoztatást szervező munkatárs azonnal tud dönteni, létszámot és a munka mibenlétét, időszakosságát stb. illetően.
- A feladat fizikai munka igényétől függően mód nyílik arra, hogy az munka-egészségügyi vizsgálatokat is gyorsabban lehessen megszervezni, elvégezni.
- A táblázatban, adatbázisban leírt munkafolyamatok alapjául szolgálnak a megkötendő szerződéseknek, tehát a szövegezésnél is idő takarítható meg.
- A feladatok felsorolásánál előre megbecsülhető az összes szükséges munkaóra-szám, ami szintén a tervezhetőséget teszi könnyebbé és átláthatóbbá.

2. Hatástanulmány készítése 100% -os önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság alapításáról a közfoglalkoztatás lebonyolítására

Hatástanulmány illetve megvalósíthatósági tanulmány készítése egy saját, 100 % önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság alapításáról, mely gazdasági társaság nyújtotta rugalmasság és mobilitás lehetőséget biztosít a közfoglalkoztatás biztosítására is úgy, hogy az gyakorlatilag nem terheli a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőit.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság lehetővé teszi a feladat kiszervezését, mely gazdaságossá tehető. A nonprofit jellegnél ki kell hangsúlyozni, hogy a cél továbbra is a gazdaságosság és a profit megtermelése, majd annak visszaforgatása a tevékenységbe.

3. A kommunikáció javítása a közfoglalkoztatással kapcsolatosan Sárbogárd lakossága irányába

Kommunikációs kampány a Polgármesteri Hivatal illetve Sárbogárd Város Önkormányzata részéről.

A kommunikációs kampány foglalja össze a közfoglalkoztatásban eddig elért eredményeket, melyek a lakosság számára még nem láthatók. Ilyenek többek között:

- a ledolgozott munkaórák száma
- a belvízmentesített terület nagysága
- a megtisztított árokpartok hossza
- a mezőgazdasági termelés mérőszámai
- a mezőgazdasági termékek értékesítéséből származó bevételek
- a kifizetett segélyek csökkenésének mértéke
- az állami támogatás mértéke

A helyi sajtóban kerüljenek elhelyezésre önkormányzati információk, közfoglalkoztatással kapcsolatos hírek. Készüljön éves kommunikációs ütemterv, az információk legyenek elérhetők Sárbogárd Város honlapján is.

4. A jó példa kommunikálása a munkára való motiváció jegyében

Kimutatás készítése azokról a közmunkásokról, akik a közfoglalkoztatást követően tartósan el tudtak helyezkedni a munkaerő-piacon. A velük készülő riport jó példa lehet azon közfoglalkoztatottak számára, akik motivációja még nem érte el a kívánt szintet.

Riportokkal, a tartósan elhelyezkedett munkatársak bemutatásával érhető el olyan pozitív jövőkép, mely támogatja a közfoglalkoztatásban dolgozókat. A kitörésre való lehetőség, a munkahely és tartós foglalkoztatás lehetősége perspektívát biztosít, mely a tanulásra, önképzésre illetve szakma vagy OKJ - képzés megszerzésére is motivál. A motiváció növekedésével a munkavégzés minősége is növekszik, mely hasznos úgy az Önkormányzat, mint a település egész lakossága számára.

5. Tudásmegosztó fórum rendszeres szervezése

Negyedéves rendszerességgel kerüljön összehívásra tudásmegosztó fórum, melyen a következő szereplők vesznek részt:

- Műszaki Osztály közfoglalkoztatással foglalkozó munkatársai
- Munkaügyi Központ vezetője illetve az általa megbízott munkatárs
- Humánerőforrás-szakreferens
- A közfoglalkoztatottak csoportvezetői
- Polgármester és / vagy jegyző – meghívással, ha döntésre van szükség
- A képviselőtestület PVVB elnöke, egy kijelölt tagja
- Más, szomszédos önkormányzatok munkatársai véleménycsere céljából

A rendszeres információcsere növeli a közös, munkavégzésre vonatkozó tudásszintet. Megoldási javaslatokat nyújthat a felmerült esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód követelményeit megsértő gyakorlatra, eseményre.. A tapasztalatok és jó gyakorlat átadása és átvétele olyan támogatás a mindennapi, operatív munkavégzés területén, mely azonnal mérhető hatékonyságban, szervezésben.

A találkozók gyakorlatilag költség nélkül megszervezhetők. Általuk a Polgármesteri Hivatal és intézményei szervezeti kultúrája fejlődik, az öntanuló szervezet felé mozdul el. A fórumokról készült emlékeztetők által a jó gyakorlat, illetve a megbeszéltek írásban is rögzítésre kerülnek.

6. A munkaköri leírások rendszeres – évenkénti - felülvizsgálata a nők és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása érdekében

Sárbogárd Város Polgármesteri Hivatalában olyan szervezeti rend és humánerőforrás-stratégia kerüljön kiépítésre, melynek következtében a feladat-ellátás illetve az önkormányzati, államigazgatási hatósági feladatok elvégzése a mostaninál magasabb színvonalon történik meg. Mindez elősegíti Sárbogárd Város Önkormányzata által ellátott valamennyi feladat színvonalas valamint hatékony és eredményes elvégzését.

Szükséges a munkaköri leírások felülvizsgálata esélyegyenlőségi szempontok (kisgyermek(ek)et nevelő, kisgyermeküket egyedülállóként nevelő, gyes-en lévő, fogyatékkal élő munkavállaló) figyelembe vételével. Ennek pozitív hozadéka a vezetői kompetenciák fejlődése valamint a hivatalban és az intézményrendszerben dolgozók elégedettségének növekedése.

A felülvizsgált munkaköri leírások alapján javasolt szervezeti módosítások önkormányzati és hivatali vezetői szándék és támogatás mellett valósíthatók meg.

A jogszabályváltozásokkal folyamatosan változik a hatáskör és illetékesség is, ezek figyelembevételével kell meghatározni az egyes célcsoportok munkaterhelésének változtatását is.

II/B.

Sárbogárdi Polgármesteri Hivatal

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

2019. JANUÁR 1.- 2020. DECEMBER 31. IDŐSZAKRA

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alaptörvény II. és XV. cikkére, valamint Magyarország nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira megalkotta Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt (továbbiakban: Ebktv).

Magyarország Alaptörvénye XV. cikke kimondja, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A nők és a férfiak egyenjogúak. Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket az időseket és a fogyatékkal élőket.

ÁLTALÁNOS CÉLOK, ETIKAI ELVEK

A megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód

A hivatal a foglalkoztatás során megelőzi és megakadályozza a köztisztviselők, ügykezelők, munkavállalók (továbbiakban: munkavállalók) hátrányos megkülönböztetését. Ez kiterjed a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek a juttatások, a képzés, a továbbképzés meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. Kiterjed továbbá a munkavállalók bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra. Ez alól kivételek a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

Kiemelt figyelmet fordít a munkavállalók életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi vagy egészségügyi állapota miatt bekövetkezett közvetlen és közvetett megkülönböztetés megelőzésére, megszüntetésére.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása

A hivatal a foglalkoztatás során tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét.

A hivatal a saját és a munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört alakít ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

Partneri kapcsolat, együttműködés

A hivatal a foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik. Ennek érdekében átlátható kinevezéseket és szerződéses jogviszonyokat alakít ki, szem előtt tartva a kölcsönös előnyök egyidejű biztosítását.

Társadalmi szolidaritás

A foglalkoztatás, vagy más társadalmilag hasznos tevékenység során semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségügyi állapotú munkavállaló sem értékesebb a társadalom számára a másinál. Társadalmuk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

Méltányos és rugalmas elbánás

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére, amely érheti a munkavállalókat foglalkoztatásuk során. A hivatal olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, amelyek elősegítik az érintettek Foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Esélyegyenlőségi terv intézkedései által érintettek létszáma

A hivatal engedélyezett létszámának megosztása:

A Polgármesteri Hivatal létszáma 38 fő
37 fő teljes munkaidőben,
1 fő részmunkaidőben (4 órában) foglalkoztatott.

A nemek megoszlása szerint

31 fő nő,
7 fő férfi

A dolgozók iskolai végzettség szerinti megoszlásának

középfokú végzettségű 19 fő,
felsőfokú végzettségű 19 fő.

Kor szerinti megoszlás szerint a dolgozók közül

- 1 fő 30 év alatti,
- 13 fő 40 év alatti,
- 10 fő 50 év alatti,
- 14 fő 50 év feletti

Az Esélyegyenlőségi Tervben foglaltak folyamatos figyelemmel kísérésére a Hivatal esélyegyenlőségi referens alkalmaz, aki ezen feladatát a munkakörébe tartozó egyéb szociális igazgatási tevékenysége mellett látja el.

Az esélyegyenlőségi referens nevét elérhetőségét a Sárbogárd Város honlapján közzé kell tenni.

A referens feladatai

- az esélyegyenlőségi terv teljesülésének vizsgálata, melyről beszámolót készít,
- a következő időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi terv előkészítése, az egyeztetések koordinálása
- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatosan benyújtott panaszok véleményezése.

KONKRÉT PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSEK

I. Az egyenlő bánásmód betartása és az esélyegyenlőség elősegítése a munkaügyi folyamatok terén

- A hivatal az álláshirdetések megfogalmazásakor és a munkavállalók kiválasztásakor kor, nem, nemzetiség, családi és egészségügyi állapot szempontjából nem tesz különbségeket. Ennek érdekében az álláshirdetések megjelentetéséhez az esélyegyenlőségi referens egyetértését kéri.
- A hivatal a munkaerő-felvétel során a hangsúlyt az adott munkához szükséges készségekre, képességekre, jártasságokra és tapasztalatokra helyezi. A jelöltek kiválasztásánál fontos szempontnak tekinti a szakmai, gyakorlati munkatapasztalatokat és az ezen alapuló megbízhatóságot, mint a többi készség és képesség figyelembevételét.

II. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével kapcsolatos eljárási rend:

- Az egyenlő bánásmód megsértése, a zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás előfordulása esetén a munkavállaló az esélyegyenlőségi referenshez fordulhat.
- Az esélyegyenlőségi referens a panaszt anonim módon a munkáltató elé tárja 5 munkanapon belül.
- A kifogásolt munkáltatói intézkedést, a panasz munkáltatóhoz való benyújt számítva az ügy megoldásáig, de legfeljebb 8 napig nem lehet végrehajtani.
- Az eljárás eredményéről a munkavállalót az esélyegyenlőségi referens tájékoztatja.
- Amennyiben a panasz benyújtója úgy ítéli meg, hogy a munkáltató panaszát nem rendezte, Úgy a jogsérelem jellege szerint munkaügyi vitát kezdeményezhet, munkaügyi pert, személyiségi jogi pert indíthat, vagy az Egyenlő Bánásmód Hatóságánál eljárást indíthat.

III. Munkakörülmények javítása különös tekintettel a 40 év feletti és fogyatékos munkavállalók helyzetének javítására:

- A hivatal a munkakörülményeket Úgy alakítja, hogy az folyamatosan elősegítse az idősebb korúak, fogyatékkal élők fizikai és szellemi képességeinek maximális

kiteljesedését, az öregedéssel együtt járó változások ellensúlyozását. Ennek érdekében a felek együttműködnek az érintetteket támogató intézkedések meghozatalában.

- A munkavállalók jó egészségi állapotának, biztonságának és jó közérzetének megtartása érdekében évente legalább egyszer biztosítja prevenciós szűrővizsgálatokon való önkéntes részvétel lehetőségét.

IV. A képzési programokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése:

- A munkáltató minden munkavállaló részére biztosítja a szakmai előmenetelhez szükséges képzésekben való részvételt.
- A költségvetési források adta lehetőségek keretei között támogatja a munkavállalók továbbtanulását.
- Külön hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű munkavállalók képzésére.

V. A nyugdíjas korba való átmenet megkönnyítése:

- A munkáltató figyelembe veszi a munkavállaló érdekeit, amelynek során van lehetősége felkészülni a nyugdíjas életformára, az aktív nyugdíjas évekre.
- A nyugdíjazás előtt álló munkavállalók tapasztalatuk és szakmai tudásuk átadásával segítik a pályakezdők betanítását.
- A munkáltató ünnepélyes keretek között búcsúzik a nyugdíjba vonuló munkavállalótól.

VI. A családos munkavállalók számára biztosított kedvezmények kiterjesztése:

- A család és a munkahelyi kötelezettség összehangolása érdekében segítjük a GYES-ről, GYED-ről visszatérő munkavállalók beilleszkedését.
- A szabadság ütemterv jóváhagyásánál lehetőség szerint figyelembe vesszük az óvoda és iskolai szüneteket, az oktatási és szociális intézmények nyári zárva tartását.
- A munkavállalók gyermekei számára igény esetén biztosítja a szakmai gyakorlat, önkéntes közösségi szolgálat, szakdolgozati külső konzulens igénybevételének lehetőségét.

A Sárbogárdi Polgármesteri Hivatal Esélyegyenlőségi terve 2019. január 1. napján lép hatályba.

Az Esélyegyenlőségi tervet évente felül kell vizsgálni.

Sárbogárd, 2019.

A munkáltató képviselőjében:

Dr. Venicz Anita
jegyző

A munkavállalók képviselőjében:

Rauf Éva
esélyegyenlőségi referens

III.

A program intézkedési terve

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése minden ország számára alapvető jelentőségű, így Magyarország számára is az. Fontos, hogy egyre több - végső célként minden - polgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző színterein, területein:

- a tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,

- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Sárbogárd Város Önkormányzata elkötelezett az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében, ezért élve a törvény adta lehetőséggel, a fenti elvek érvényesülése érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját.

Fő célkitűzések:

- Az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében.
- A hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése.
- A megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése.

Egyenlő bánásmód, és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára

- időskorú személyek,
- fogyatékkal élő emberek,
- munkanélküli emberek,
- munkába visszatérő személyek,
- pályakezdő fiatalok,
- munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
- roma származású emberek,
- alacsony iskolázott személyek.
- Együttműködés és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,
 - a foglalkoztatási,
 - a közművelődési,
 - a szociális,
 - az egészségügyi,
 - más közszolgáltatási területeken.

A program megvalósításához szükséges források:

- egyrészt önkormányzati saját erő,
- másrészt pályázati lehetőségek, pályázati összegek

- Európai uniós források
- Egyéb pályázati források.

A program feladatainak megvalósítása, céljainak elérése a pénzügyi források megszerzésének függvénye, az ütemezés ennek megfelelően pályázati kiírások függvénye.

A Program érvényessége, hatálya

Érvényesség: visszavonásig

Hatály: személyi és területi hatálya kiterjed a programot megalkotó és elfogadó önkormányzat képviselőtestületére, a polgármesteri hivatal belső szervezeti egységeire, az önkormányzat által működtetett valamennyi intézményre és szervezetre.

A Program felülvizsgálata, értékelése

A felülvizsgálat gyakorisága: kétévente.

A teljes, minden fejezetre kiterjedő értékelés határideje: 2025

Program nyilvánosságának biztosítása

Sárbogárd Város Esélyegyenlőségi programja nyilvános.

Hozzáférések:

- Sárbogárd Város honlapja (www.sarbogard.hu)
-
- Polgármesteri Hivatal hirdetőtáblája

Összegező táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében felhírt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felépítése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
I/1	Közfoglalkoztatásban résztvevők számanak csökkentése	10% feletti településünkön a munkanélküliség, ezen belül magas a tartós munkanélküliek aránya	Közfoglalkoztatásban résztvevők részére új perspektívák keresése	Gazdasági program 2019-2024. évekre	Közfoglalkoztatási cél meghatározása és pályázatok benyújtása	polgármester	2020.12.31.	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
I/2	A roma gyerekek identitástudatának erősítése, elmélyítése foglalkozások szervezésével	A roma gyerekek identitástudata gyenge	A roma gyerekek identitástudatának erősítése, elmélyítése	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szolgáltatásterv ezési koncepciója	Szociális munka roma gyerekekkel foglalkozások tartása	SESZI igazgatója RKÖ vezetője	2020.12.31	Foglalkozásokon résztvevők száma	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
I/3	Adatgyűjtés a Roma foglalkoztatottságról, iskolázottságról, lakáshelyzetről	Nem megfelelő adatállomány	A probléma mélyebb feltárása	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szolgáltatásterv ezési koncepciója, HEP	Szociális munka, adat egyeztetések, fórumok	SESZI vezető SESZI Csal Seg vezetője	2020.12.31	adattáblák	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
I/4	Roma kultúra bemutatása rendezvények szervezésével	A többségi társadalom elfogadó hozzáállása nem egészen megfelelő, mert nem eléggé ismertek a roma hagyományok, a	Roma kultúra ismertebbé válása	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatásterv ezési koncepciója	Igények felmérése és rendezvények megszervezése	RKÖ	2020.12.31	Rendezvények száma	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

		roma kultúra								
1/5.	RSZTOP-1.1.1 és RSZTOP-2.1.1. Rászorultak részére segélyesomag osztása	Tartós munkanélküliek nehezételehelyzete	Segítségnyújtása a gyermekes, tartós munkanélküli családoknak	Megállapodás, pályázat	Havi egyszer életmiser-csomag osztása	Szociális és Gyermek-védelmi Főigazgatóság SESZI Csal. Seg vezető	2019.12.31	A szegénységben élők segítése	Pénzügyi, humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/külső ellenőrzéssel
1/6.	TOP-5.1.2-15-FE1 - Helyi foglalkoztatási együttműködések Sárbogárd Járásban	magas a tartós munkanélküliek aránya a térség gazdasági mutatói alacsonyak	A térség gazdasági fejlődése, foglalkoztatottsági szintjének és a lakosság életszínvonalának növelése	Fejér Megyei Paktum pályázat	Képzési és foglalkoztatási programok	Az Önkormányzat konzorciumi partner	2019.06.23.	a munkanélküliek számának csökkentése	humán	Folyamatos tevékeny biztosítható Belső/külső ellenőr.
1/7.	TOP-5.2.1-15-FE1 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	Pusztaszegres településrészen lévő szegregátum társadalmi-gazdasági leszakadási	A leszakadó területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja	Integrált Településfejlesztési Stratégia, Anti-szegregációs Program Közösségi Beavatkozási Terv	Támogató csoport létrehozása Közösségi mediációs szolgáltatás	Polgármester Szakmai vezető a SESZI Csal. Seg vezetője	2020.10.31.	A helyi közösség kohéziós erejének fejlesztése A Szegregátum lakóinak egyéni és csoportos életszínvonal	Humán, pénzügyi és technikai	Folyamatos tevékeny biztosítható Belső/külső ellenőr.

1.8.	„Népkonkha” Fidélis és Almus Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft Egyeztetés alatt	Mélyszegénység- ben élők mindennapi megélhetése kritikus	A mindennapi élelmenhez jutás biztosítása a hátrányos csoportokban	Megállapodás megkötése folyamatban	100 db előre csomagolt meleg ételadag heti 5 nap	SESSI Csal. Seg vezetője	Folyamatos	A szociális és mentális kritikus helyzetek prevenciója	Humán, tárgyi	Folyamatos tevéken biztosítható Belső/Külső ellenőr.
------	--	--	--	--	---	-----------------------------	------------	--	---------------	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

II./1	Felzárkóztató foglalkoztatások szervezése HHH gyermekek részére	A HHH tanulóknál az évismétők száma jóval – 13,6%-kal -meghaladja az iskolai átlagot	A HHH tanulók körében az évismétők száma csökken	Közoktatási Esélyegyenlőség I Intézkedési Terv	Igények felmérése és foglalkoztatások szervezése	SESSI vezetője	2020.12.31	A HHH tanulók körében az évismétők aránya	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
II./2	A szabadidő hasznos eltöltését, tanulást segítő eszközök beszerzése a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál	A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál nincsenek eszközök, amelyek a gyermkek szabadidős tevékenységét, tanulását segítik	A szabadidő hasznos eltöltését, tanulást különböző eszközök segítik	Sarbovárd Város Onkormányzatá nak felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatásterv ezési Konceptiója	Pályázati lehetőségek keresése, pályázatok beadása és megvalósítása	SESSI vezetője	2020.12.31	Az eszközök beszerzése	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
II./3	Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíj pályázatai	A felsőfokú képzésben részt vevők támogatása	A szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásb a részt vevők támogatása	Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján adatlap KT határozat	2 x 5 havi pénzbeli támogatás	OKSB	2018.05.01. 2020.01.31.	Sikeresen abszolvált főiskolai tanulmányok	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/Külső ellenőrzéssel

II./4	Arany János Tehetségondozó Program	Hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek továbbtanulási nehézségei	Szociálisan rászorult tehetséges középiskolás gyerekek támogatása	Emberi Erőforrások Miniszteriuma honlapján adatlap KT. határozat	Középiskolai tanulmányok idejére pénzbeli juttatás és kollégiumi elhelyezés biztosítása	Polgármester	2019.06.30.	Eredményesen elvégzett középiskolai tanulmányok	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/Külső ellenőrzéssel
II./5	Magyar Élelmiszerbank pályázata	Hátrányos helyzetű gyermekek, családok életszínvonalára alacsony	Az azonnali családból történő kiemlések mérséklése	Magyar Élelmiszerbank és a Magyar Katolikus Egyház együttműködési megállapodása és a SESZI együttműködése	A TESCO megmaradt élelmiszereinek/pékárúinak az elosztása napi: 100 család heti 7 nap	Plébánia vezetője SESZI vezető	2020.12.31	Családok egyben tartása, stabilitásának növelése	Humán: PHILIA Sárobgárdi Protestáns Egyesület, Katolikus Kariász Sárobgárd, LÁRKE, Mozgáskorlátozottak Fejér M.i Egyesülete; Családsegítő Szolgálat Tárnyi és technikai	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/Külső ellenőrzéssel
II./6.	RSZTOP-1.1.1 és RSZTOP-2.1.1. Rászorultak részére segélycsomag osztása	Kisgyermekes szociálisan rászorult családok mindennapi megélhetése nehéz,	A 3 éven aluli gyermekek élelmezésének, a családok egyben maradásának segítése	Megállapodás, pályázat	Havi egyszer élelmiszer-csomag osztása Alapvető élelmiszerek, gyermeknevelést segítő egyéb eszközök	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság SESZI Csal. Seg vezetője	2019.12.31	Családok egyben tartása, stabilitásának növelése	Pénzügyi, humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/Külső ellenőrzéssel
III. A nők esélyegyenlősége										
III./1	adagyűjtés	Kevés az adat	A probléma mélyebb feltárása	Sárobgárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális	Információk gyűjtése	Családgondozók PH munkatársai, Sárobgárd Város jegyzője	2020.12.31.	adattáblák	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

				Szolgáltatástervezési koncepciója														
III./2	Információk közvetítése a nők részére a foglalkoztatási segítő programokon való részvételre. Foglalkoztatók információival történő ellátása, érzékenyítése; részmunikaids és távmunka lehetőségek vonakozásában.	Magas a munkanélküliség – 13,5% - a nők körében	Egyre több nő vesz részt a foglalkoztatási segítő programokon	Gazdasági program 2019-2024 évekre	Információk gyűjtése és közvetítése	Sárbogárd Város jegyzője	2020.12.31.	A programon részt vevő nők száma	Humán	Folyamatos revékenységgel biztosítható								
III./3.	A Polgármesteri Hivatalban dolgozó kisgyermekes és egyes-en levő köztisztviselő munkakörének felülvizsgálata	A foglalkoztatásban felmerülő esélyegyenlőség vizsgálata célcsoporton belül	Az esetleges egyenlőtlenségek megszüntetése	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgálta és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója	Munkakörök célirány szerinti felülvizsgálata	Pályázati referens	folyamatos	Elkészült vélemény, értékelés, a munkakörök felülvizsgálata	Humán	Folyamatos levél-biztosítható								
III./4.	TOP-5.1.2-15-FE1 - Helyi foglalkoztatási együttműködések Sárbogárd Járásban	magas a tartós munkanélküliség aránya a térség gazdasági mutatói alacsonyak	A térség gazdasági fellendülése, foglalkoztatottsági szintjének és a lakosság életszínvonalának növelése	Fejér Megyei Paktum pályázat	Képzési és foglalkoztatási programok	Önkormányzat konzorciumi partner	2019.06.23.	munkanélküliek számának csökkentése	humán	Folyamatos levél-biztosítható Belső/külső ellőn								

III./5.	TOP-5.2.1-15-FE1 A társadalmi együtműködés erősítési szolgáló helyi szintű komplex programok	Pusztacreges településrészen lévő szegregátum társadalmi-gazdasági leszakadasi és a nemi esélyegyenlőség megteremtése	A leszakadó területeken élő nők foglalkoztatási és képzési társadalmi integrációja	Integrált Településfejlesztési Stratégia, Anti-szegregációs Program Közösségi Beavatkozási Terv	Támogató csoport létrehozása Közösségi mediációs szolgáltatás	Polgármester Szakmai vezető a Csal.Seg vezetője	2020.10.31.	A női munkavállalás erősítése, a nők szakképzése	Humán, pénzügyi és technikai	Folyamatos tevékenység biztosítható Belső/Külső ellenőrzés
---------	--	---	--	--	--	---	-------------	--	------------------------------	---

IV. Az idősek esélyegyenlősége

IV./1	Idősek Napja megszervezése	Az idősek ünneplése	Minél szélesebb körben legyenek részt	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezi Koncepciója	Igények felmérése a programok témájára vonatkozóan és a programok szervezése	SESZI igazgatója	Idősek Világnapja éve	Programok száma	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
IV./2	Felmérés az idősek számítógépes tudásáról	Nincs releváns adat	Megfelelő információ álljon rendelkezésre	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezi Koncepciója		SESZI igazgatója, PHivatal	2020.12.31.	adattáblák	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
IV./3	Programok szervezése az idősek részére az idősek aktív bevonásával	Nagy a veszélye a településen az idősek elszigetelődésének	Több idősebb részt a szervezett programokon	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezi Koncepciója	Igények felmérése a programok témájára vonatkozóan és a programok szervezése	SESZI igazgatója	2020.12.31.	Programok száma	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
IV./4	Az időseket ellátó intézmény infrastruktúrájának	Megfelelő körülmények az idősek szociális	Megfelelő helyiséget biztosítani az	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált	Pályázati lehetőségek keresése,	polgármester	Pályázati kiírások függvényében	A fejlesztések megvalósítása	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági

	valamint tárgyi feltételeinek fejlesztés	ellátásában	idősek részére az étkeztetés, idősök foglalkoztatását és a rehabilitációs szobái	és aktualizált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója	pályázatok beadása és megvalósítása					szempontok alapján
IV./5.	Magyar Élelmiszerbank pályázata	Sok az alacsony jövedelmű nyugdíjas, idős	A célcsoport általános egészségügyi állapotának javítása	Magyar Élelmiszerbank és a Magyar Karolikus Egyház együttműködési megállapodása és a SESZI együttműködése	A TESCO megmaradt élelmiszereinek/ pékáruinak az elosztása napi 100 család heti 7 nap	Plébánia vezetője SESZI vezető	2020.03.31.	Az életszínvonal szinten tartása, egészségi állapot megőrzése	Humán, tárgyi és technikai	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/külső ellenőrzéssel
IV./6.	RSZTOP-1.1.1 és RSZTOP-2.1.1. Rászorultak részére segélyesomag osztása	Sok az alacsony jövedelmű nyugdíjas, idős	Idős személyek segítése, egészség, általános állapot megőrzése	Megállapodás, pályázati	Havi egyszer élelmiszer-csomag osztása	Szociális és Gyermek-védelmi Főigazgatóság SESZI Csál.Seg vezetője	2019.12.31	egészségi állapot megőrzése	Pénzügyi, humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/külső ellenőrzéssel

V. A fogyarékkal élők esélyegyenlősége

V./1	Közintézmények teljes akadálymentesítése	A közintézmények akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott	A közintézmények teljes akadálymentesítése	Sárbogárd Város Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Pályázati lehetőségek keresése, pályázatok beadása és megvalósítása	polgármester	Pályázati kiírások függvényében	Akadálymentesített közintézmények számának növekedése	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
V./2	Köztérutak, járdák, parkok akadálymentesítése	Köztérutak, járdák, parkok akadálymentesítése nem megoldott	Köztérutak, járdák, parkok akadálymentesítése	Sárbogárd Város Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Pályázati lehetőségek keresése, pályázatok beadása és megvalósítása	polgármester	Pályázati kiírások függvényében	Akadálymentesített köztérutak, járdák, parkok számának növekedése	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
V./3.	Adatgyűjtés	Kevés az adat	A jövőbeli tervekhez	Sárbogárd Város Önkormányzatá	Szociális munka, adat	Sárbogárd Város jegyzője	2020.12.31.	adatbázis	humán	Folyamatos tevékenységgel

	Foglalkoztatásról, eljárásokról		megfelelő adatok álljanak rendelkezésre	nak felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatásterv ezési koncepciója, Fogyműködési koncepciója	egyeztetések, fórumok					biztosítható
V./4	RSZTOP-1.1.1 és RSZTOP-2.1.1. Rászorultak részére segélycsomag osztása	Megváltozott munkaképességű személyek életkörülményei nehezebbek	Megváltozott munkaképességű személyek mindennapi életének segítése	Megállapodás, pályázat	Havi egyszeres életmódcsoomag osztása	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság SESZI Csal Seg vezetője	2019.12.31	egészségi állapot megőrzése	Penzügyi, humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható Belső/külső ellenőrzéssel

V./5	Fogyatékosok Világnapja	rendezvény	A jövőbeli	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatásterv ezési koncepciója, Fogyműködési koncepciója	Igények felmérése a programok témájára vonatkozóan és a programok szervezése	Sárbogárd Város jegyzője, civil szervezetek	évente	adattablák	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
V./6	A Polgármesteri Hivatalban dolgozó megváltozott munkaképességű köznevelési munkakörének felülvizsgálata	A foglalkoztatásban felmerülő esélyegyenlőség vizsgálata célcsoporton belül	Az esetleges egyenlőtlenségek megszüntetése	Sárbogárd Város Önkormányzatának felülvizsgált és aktualizált Szociális Szolgáltatásterv ezési koncepciója	Munkakörök célirány szerinti felülvizsgálata	Pályázati referens	2020.12.31.	Elkészült vélemény, értékelés, a munkakörök felülvizsgálata	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható